

Fordobling af de statslønnede Raadsherrers Antal. Et tidligere Medlem af dette Ting plejede ved enhver given Lejlighed at drage til Felts mod Funktionarismen her i Landet, og unægteligt er det, at vi næsten ikke kunne røre ved nogen Sag her uden at der springer ny Embedsmænd eller ny Statsfunktionærer ud af Behandlingen. Dette Lovforslag skaffer os atter adskillige ny Statsfunktionærer, og det er som sagt det sikreste ved Sagen, medens Arbejdernes Krav bliver usikkert, og det ikke blot i *faktisk*, men ogsaa i *retlig* Henseende. Den foreslaaede Ordning er nemlig saaledes, at Raadet ikke blot skal skønne over, hvor meget der kan tilkomme tilskadekomne Arbejdere eller deres efterladte, men ogsaa faar Myndighed til at afgøre, om de efterladte efter en Arbejder, der ved et Ulykkestilfælde er kommen af Dage, overhovedet skulle have Erstatning eller ikke. Jeg henviser i saa Henseende til Lovforslagets § 2, i hvilken der siden i Fjor er indkommet en ny Bestemmelse, som gaar ud paa, at naar den tilskadekomne Arbejder ikke efterlader sig Enke eller Børn, saa bestemmer Raadet, „om Forsikringen skal tilfalde andre, hvem Arbejderen forsørgede, da Ulykken skete.“ Raadet skal saaledes kunne bestemme, om de vedkommende efterladte skulle have Ret til Erstatning eller ikke. Vore Domstole have Kompetence til at afgøre, hvad der er Ret i Henhold til de forhaandenværende Retskilder; men de kunne ikke skabe Ret. End ikke Højesteret har en saadan Myndighed; den kan fortolke den bestaaende Ret, men er ikke retsstiftende. Men Arbejdsraadet bliver langt mægtigere; det skal ikke blot kunne forklare, hvilken Ret de paagældende have; men Raadet faar Kompetence til efter Omstændighederne at skabe Ret. Denne Ordning er noget hidtil uhørt; jeg mindes i alt Fald ingen Lov her til Lands, som indeholder noget tilsvarende til denne Institution, som faar Magt til at skabe Ret efter sit eget Skøn over Forholdene. Arbejdsraadet bliver paa en Maade lovgivende, og der tildeles det for saa vidt en større Stilling, end Højesteret nogen Sinde har haft.

Flere ærede Talere have anket over, al denne Lov tog saa lidet Hensyn til Kvinden. Det ærede Medlem for Aalborg bemærkede hertil i forrige Møde, at der var „sørgt rigtig godt“ for Kvinden i dette Forslag. § 18 bestemmer, at „den Pengesum, som tilkendes Kvinder og umyndige Personer, kommer den eller de paagældende til gode paa den Maade, som

Raadet maatte bestemme som den hensigtsmæssigste“. I Fjor blev Kvinden sat i Klasse med „Børn“; hun sættes i Aar i Klasse med „umyndige Personer“. Det er den Udvikling, som i kvindevenlig Retning er foregaaet hos Lovforslagets ærede Fædrepar i Tiden fra sidste Samling. De danske Kvinder kunne i Aar fejre en Mærkedag for tre for dem vigtige Fremskridt. Den 29de i denne Maaned er det 40 Aar, siden Lovgivningsmagten gav Kvinden lige Arveret med Manden; hun fik endvidere Fuldmyndigheds-Ret, naar hun opnaaede den samme Alder, som betinger Mandens Fuldmyndighed, og for det tredje blev der givet hende Adgang til Udøvelse af Næringsdrift. Det vil være saare passende og meget karakteristisk for Udviklingens Gang, naar Kvinden nu samtidig med, at hun fejrer 40 Aars Mærkedagen for disse væsentlige Skridt i Retning af hendes Ligestilling med Manden, modtager en Lov fra den danske Rigsdag, i hvilken hun sættes i Klasse med umyndige Personer. Det kan efter Lovforslaget ikke betros en Kvinde, end ikke naar hun selv er den tilskadekomne, at raade over den Kapital, hun faar af vedkommende Arbejdsgiver. Arbejdsraadet skal øve Værgemaal over hende. Dette slaas fast i et Lovforslag 40 Aar efter, at Lovgivningen i væsentlige Retninger har stillet Kvinden lige med Manden. Da man i 1857 behandlede Loven om Kvindens Myndighed, blev der i Repræsentationen gjort gældende, at da hendes Udvikling er hurtigere end Mandens, burde hun egentlig opnaa Myndighed tidligere end han, og det blev tillige udtalt af flere, at Kvinden, hvad Evne til at administrere angik, kunde fuldt ud staa Maal med Mandens. Jeg skal som et oplysende Eksempel paa Tænkemaaden hos hin Tids Lovgivere tillade mig at oplæse nogle Linier af den Betænkning, som blev afgiven af det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget om Kvindens Myndighed. Dette Udvalg, som havde Orla Lehmann til Ordfører, udtaler bl. a.: „Holde vi os udelukkende til vore egne Forhold, da turde i denne Sag vor egen Erfaring gaa ud paa: at, om Manden end har større Evne og rigere Midler til at erhverve, saa har Kvinden fuldkommen saa stor Gave til at bevare“. Endvidere: „enhver, der er fortrolig med Folkets indre Liv, vil vide, hvilken væsentlig Andel i Familiernes oconomiske Velvære Konens Flid og Sparsommelighed har, og at, hvor Misforhold finder Sted, de Tilfælde ere faa, hvor Grunden dertil ligger i hendes